

Ang Pagsusuporta sa Mga Larong Pambata

Ang mga bata ay nagdidiskubri at nagsasaliksik ng sariling mundo sa pamamagitan ng laro, at ang diwa ng laro ay libreng pagpipilian: ang pagdedesisyon kung ano ang gagawin, kung kailan at sinuman ang magiging kasama. Sa mundong mabilis magbago, kailangan ng mga bata ang matuto at magsanay ng mga kakayahan at kaalaman sa pagpili habang naglalaro.

Ang mga matatanda ay makapaglalaro kasama ng mga bata (peek-a-boo kasama ng isang sampung buwan na sanggol) o makapag-bubuo ng mga larong pambata (pagtuturo ng isang pangkat ng saker). Maaari din silang sumuporta sa mga larong pambata nang hindi nakikisali ng direksahan. Narito ang ilang mga mungkahi sa pagpapalago ng mga larong pambata habang ang mga bata pa rin ang may kontrolado ng mga larong ito.

Magkaloob ng Panahon

- Magbigay ng libreng panahon sa mga bata matapos ang maghapon nilang pagbubuo ng mga gawain. Ang kanilang mga laro ay nakatutulong sa kanila upang mapagsama at masanay ang kanilang napag-aralan.
- Ang panahong inilaan sa mga binuong aralin (paglalangoy, himnasya, piyano, atbp.) ay hindi panahon ng paglalaro. Maaaring mapag-aralan ng mga bata ang iba pang mga kaalaman na kanilang magagamit kalaunan sa paglalaro, ngunit ang kinakailangang elemento ng libreng pagpipilian ay nawawala habang nasa aralin.

Magkaloob ng Lugar

- Isaayos ang inyong tahanan upang maging ligtas na lugar nang sa ganoon ang inyong sumunod na anak na maliit ay makapagsaliksik ng libre. Gamitin ang palaruang-kuna para sa inyong apat na taong gulang na anak; makakagawa siya ng mga proyektong pang-sining at mga binubuong Lego dito na hindi maaabot at makukuha ng isang sanggol.
- Dalhin ang mga bata sa iba't-ibang lugar na mapa glalaruan, sa loob at sa labas. Ang mga lokal na liwasan at mga sentro para sa mga mapagkukunang impormasyon ng pamilya ay makapagpapasigla ng iba't-ibang uri ng laro.
- Maglagay ng lumang kutson sa may silong upang mapalakas ang mga larong akrobatika at mapaunlad ang mga kakayahan sa mga pagkilos.
- Bihira sa paglalaro ang maayos at malinis, kaya matutong maging handa sa mga dumi at gulo. Protektahan ang sahig ng mga pahayagan at mga telang plastic upang mapadali ang paglilinis pagkatapos. Magiging madali ang pagliligpit kung mayroong mga patungan at malinaw na mga kahon para sa edad ng mga bata.

Magkaloob ng Mga Materyales at Kagamitan

- Ang mamahalin at detalyadong mga laruan ay hindi mahalaga para sa ikasisiya ng mga bata. Ang isang bata ay maaaring naaakit lamang sa balot ng laruan dahil nakapag bibigay ito ng mga iba't-ibang imahinasyon.
- Ang paminsan-minsang pagdadagdag ng isang bagong

elemento ay nakapagpapasigla at nakapagpaunlad ng bagong interes sa paglalaro. Subuking gumamit ng pampitpit ng bawang sa lamesa ng mga laruang masa o playdough. Makisali sa isang sentro para sa mga laruan at mag-uwi ng bagong laruan sa bawat buwan.

- Maging kolektor ng “mga bahaging hiwa-hiwalay”^{*} na mapagsasama-sama din sa iba't-ibang paraan. Narito ang ilang mga halimbawa: kasangkapan katulad ng malaking mga bloke o iba't-ibang laki ng mga kahon, materyales na katulad ng laruang masa o playdough na gawang bahay, mga pakulo katulad ng maliliit na kasangkapan, mga kasuotan katulad ng mga kapa at mga sumbrero, kaunting “junk” o lumang gamit na napupulot mula sa liwasan. Ang mga ito ay nagbibigay ng mga ideya sa kanilang paglalaro at sumusubok ng mga maaari pang gawin habang nagbubuo ng sarili nilang laruan.

Makisama

- Makisali sa paglalaro ng inyong anak kung inimitahan, ngunit tandaan na hayaan silang manguna dito. Sila ang magdedesisyon at kayo ay susunod lamang.
- Mag-imbata ng mga kaibigan o dalhin ang inyong mga anak sa samahan ng palaruan. Maaaring may isang apat na taong gulang na bata na higit ang atensyon sa paglalaro bilang bumbero kaysa sa inyo.

Magbigay ng Puna

- Sa oras na naisaayos na ninyo ang lugar na paglalaruan, lumayo na at hayaan itong magsimula. Maaari ninyong magbuhat ng mabibigat na mga bagay o magsaayos ng mga hindi ligtas na lugar, ngunit hayaan ninyo ang inyong anak na harapin ang mga sagabal sa kanilang paglalaro. Kung sila ay nakikipag-argumento, tandaan na maaaring ang pakikipagkasundo sa kung paano ang kaayusan ng laro ay higit na mahalaga sa kanila kaysa ang matalo.
- Igalang ang kakayahan ng mga bata. Hayaang sila mismo ang tumuklas ng mga gumagana at ng hindi. Hindi sila matututong lumutas ng sariling mga suliranin kung mayroong matanda na madalas gumagawa nito sa kanila.
- Ipaalam sa mga bata na sa inyong palagay, mahalaga ang kanilang laro. Huwag gambalain kung hindi kailangan. Kung panahon na para huminto, bigyan sila ng maraming babala.
- Lumikha ng isang partikular at matagumpay na pangyayari bilang kuwento bago matulog. “Minsan, mayroong ilang mga kabataan na ginawang mga daga ng isang salamang kero na nakapulung kapa.” Makikilala ng mga bata ang kanilang laro at ito ay uulitin pa.

Panatiliin ang inyong diwa ng kasiglahan sa paglalaro. Pangalagaan ang kabataan na bahagi ng inyong sarili!

ni Betsy Mann

mula sa panulat ng isang sesyon ni Betty Jones ng Kolehiyo ng Pacific Oaks o Pacific Oaks College, California.

^{*}Isinulat ni Simon Nicholson “How Not To Cheat Children: The Theory of Loose Parts” sa *landscape Architecture*, 1971.

Supporting Children's Play

Children explore and discover their world through play, and the essence of play is free choice: deciding what to do, when and with whom to do it. In a world that is rapidly changing, children need to learn and to practise the skill of making choices while they play.

Adults can play *with* children (peek-a-boo with a ten month old) or can *organize* children's play (coaching a soccer team). They can also *support* children's play without being directly involved. Here are some suggestions for enriching youngsters' games while leaving control in their hands.

Make Time

- Give children free time after they have spent a whole day in structured activities. Their play helps them integrate what they've learned.
- Time spent at structured lessons (swimming, gymnastics, piano, etc.) is not play time. Children can learn skills they will use later in play, but the essential element of free choice is missing during the lessons themselves.

Provide Space

- Baby proof your house so that your toddler can explore freely. Use the playpen for your four year old; he can take art projects and Lego constructions there to work on them out of baby's reach.
- Take children to a variety of play spaces, both indoors and outdoors. Local parks and family resource centres will stimulate different kinds of play.
- Put an old mattress in the basement to encourage acrobatics and develop gross motor skills.
- Play is rarely neat and tidy, so learn to put up with dirt and mess. Protect surfaces with newspapers and plastic cloths to make clean-up simpler. Make storage easy with shelves and transparent boxes at children's level.

Supply Materials and Equipment

- Expensive and elaborate toys are not necessary for children to have fun. A child may in fact be more attracted by the toy's packaging because her imagination can turn it into lots of other things.
- Adding a new element from time to time enriches the play environment and stimulates new interest. Try putting a garlic press on the playdough table. Join a toy library and bring home new toys each month.

- Become a collector of "loose parts"* that can be put together in different ways. Here are some examples: equipment like big blocks or different sizes of boxes, material like homemade playdough, props like small versions of tools, costumes like capes and hats, bits of "junk" collected in the park. All these allow children to play with ideas and explore possibilities while constructing their own toys.

Offer Companions

- Join in your children's play when you are invited, but remember to let them lead. They make the decisions and you follow.
- Invite friends over or bring your children to a play group. Another four year old will probably have a longer attention span for playing fireman than you do.

Give Feedback

- Once you've set the stage for play, just stand back and let it unfold. You might be needed to lift something heavy or to redirect unsafe play, but let children work through their own conflicts. When they are arguing, remember that working out *how* to play may be more important for them than actually getting down to the game.
- Respect children's efforts. Let them discover for themselves what works and what doesn't. They can't learn to solve their own problems if an adult is always doing it for them.
- Let children know you think their play is important. Don't interrupt unnecessarily. When it's time to stop, give them lots of warning.
- Weave a particularly successful play episode into a story to tell at bedtime. "Once there were some children who were all turned into mice by a magician in a red cape who said the magic words." Children will recognize their game and play it again.

Keep your own playful spirit alive. Nurture the child in yourself!

by Betsy Mann with notes from a workshop by Betty Jones of Pacific Oaks College, California.

*Simon Nicholson wrote "How Not To Cheat Children: The Theory of Loose Parts" in *Landscape Architecture*, 1971.